



สมเด็จพระนารายณ์มหาราช

King Narai the Great



ชมอุทยาน	สราญจิต	พิสิฐค่า
เจ็ดกษัตรา	มหาราช	ชาติสยาม
ปกป้องเมือง	รักษา	มาตุคาม
เด่นพระนาม	จารึกพร้อม	น้อมบูชา

รศ. ประพนธ์ เรืองณรงค์ : ผู้ประพันธ์

บรรณาธิการที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ประพนธ์ เรืองณรงค์

Executive editor : Associate Professor Prapon Reungnarong

เรียบเรียง : ฝ่ายวิชาการสถาพรบุ๊คส์	Complied by the academic team
แปล : พีรียา พงษ์สาริกัน, John Viano	Translated by Peeriya Pongsarigun and John Viano
ภาพ : เกษมสุข ตันติทวีโชค	Illustrations by Kasemsuk Tantitaweechok



คำนำ

หนังสือชุด ๗ กษัตริย์ราชภัคดี นี้ นำเสนอพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระปกษัตริย์แห่งสยาม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ๗ พระองค์ คือ

๑. พ่อขุนรามคำแหงมหาราช
๒. สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
๓. สมเด็จพระนารายณ์มหาราช
๔. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
๕. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
๖. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
๗. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบรมราชานุสาวรีย์ของทั้ง ๗ พระองค์ ตั้งอยู่ใน อุทยานราชภัคดี อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อเทิดทูนและประกาศเกียรติคุณที่ทรงสร้างคุณูปการยิ่งใหญ่ต่อประเทศชาติอันนำมาสู่ความเจริญรุ่งเรืองและเป็นปึกแผ่นของชาติไทยตราบนานทุกวันนี้

สำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์



Preface

The Seven Great Kings at Ratchaphak Park Series tells stories of the Seven Great Kings of Siam, featuring their Royal Majesties:

1. *King Ram Khamhaeng the Great*
2. *King Naresuan the Great*
3. *King Narai the Great*
4. *King Taksin the Great*
5. *King Buddha Yot Fa Chulalok the Great (King Rama I)*
6. *King Chomklao Chao Yu Hua (King Mongkut)*
7. *King Chula Chomklao Chao Yu Hua (King Chulalongkorn)*

The Seven Great Kings monument was built in Ratchaphak Park, Amphoe Huahin, Prachuapkhirikhan Province. Ratchaphak Park was created to honor the Great Kings of Thailand for they contributed a great deal to prosperity and development of Thailand.

สมเด็จพระนารายณ์มหาราช

(สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๓ หรือ สมเด็จพระรามาธิบดีศรีสรรเพชญ์)

กษัตริย์กรุงศรีอยุธยา องค์ที่ ๒๗

(ครองราชย์ พ.ศ. ๒๑๙๙ - ๒๒๓๑)

พระราชประวัติ

สมเด็จพระนารายณ์มหาราชเสด็จพระราชสมภพเมื่อ พ.ศ. ๒๑๗๕ เป็นพระราชโอรสของพระเจ้าปราสาททองกับสมเด็จพระนางเจ้าสิริกัลยาณี อัครราชเทวี พระราชธิดาในสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม และมีพระนม (แม่นม) คือ หม่อมเจ้าหญิงอำไพ ซึ่งได้รับสมญาว่า เจ้าแม่วัดดุสิต พระองค์เป็นพระอนุชาในสมเด็จพระเจ้าฟ้าไชย และมีพระอนุชา ได้แก่ เจ้าฟ้าอภัยทศ เจ้าฟ้าน้อย พระไทรภูวนาทิตยวงศ์ พระองค์ทอง และพระอินทราชา รวมถึงพระชนิษฐาคือ พระราชกัลยาณี หรือ สมเด็จพระเจ้าฟ้าศรีสุวรรณ กรมหลวงโยธาเทพ



พระบรมราชานุสาวรีย์
สมเด็จพระนารายณ์มหาราช
ณ อุทยานราชภักดี
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สมเด็จพระนารายณ์มีพระนามเดิมว่า เจ้าฟ้านรินทร์ มีเหตุการณ์ซึ่งเล่ากันว่า ตอนขึ้น พระอู่ (เปล) พระญาติเห็นพระราชโอรสมีสิกร พระราชบิดาจึงพระราชทานพระนามว่า “พระนารายณ์”

อีกเหตุการณ์หนึ่งคือ ขณะทรงเล่นน้ำ พระองค์ทรงถูกอสุนีบาตแต่มิได้เป็นอันตราย แม้แต่น้อย



ในหนังสือ คำให้การชาวกรุงเก่า และ คำให้การขุนหลวงหาวัด ก็เล่าเป็นเหตุการณ์ทำนองเดียวกันว่า เมื่อครั้งฟ้าผ่าลงยอดปราสาทมังคลาภิเษก ไฟนั้นลุกโพล่งขึ้นมาดังไฟกาฬ ไม่มีผู้ใดขึ้นไปดับได้ สมเด็จพระนารายณ์จึงทรงขึ้นไปดับเพลิง เพลิงนั้นก็ดับไปทั้งสิ้น คนทั้งปวงเห็นพระองค์มีสิกร จึงถวายพระนามเรียก “องค์พระนารายณ์” มาตั้งแต่บัดนั้น

ต่อมา พระเจ้าปราสาททองให้มีพระราชพิธีโสกันต์ (โกนจุก) แล้วให้สมเด็จพระนารายณ์ ทรงผนวชเป็นสามเณร ณ วัดพระศรีสรรเพชญ์ ไปประทับอยู่กับพระพรหมมุนีที่วัดปากน้ำ ประสบได้ศึกษาทั้งพุทธศาสตร์และไสยศาสตร์ รวมทั้งทรงสร้างเทวรูปหลายองค์



สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ครึ่งเสด็จออกรบ
คณะทูต ฝีมือช่างวาดฝรั่งเศส

นอกจากนี้ สมเด็จพระนารายณ์ยังทรงมีความเชี่ยวชาญในการขี่ช้าง ดังในหนังสือ คำให้การชาวกรุงเก่า เล่าว่า

“เมื่อพระนารายณ์เสด็จไปประทับอยู่ที่ลพบุรีนั้น ได้ช้างเผือกข้าง ๑ พระราชทานนามว่า ‘บรมรัตนากาศศิรี’ พระนารายณ์นี้มีบุญญาธิการมาก วัน ๑ มีผู้จับช้างเถื่อนซึ่งยังมีได้ฝึกหัดมาถวาย พระนารายณ์จึงตรัสว่า เราจะขึ้นขี่ขบช้างเถื่อนนี้มีให้พันที่ ๔ คอกได้ ดังนี้แล้วเสด็จขึ้นทรงช้างเถื่อนในที่ประชุมขุนนางข้าราชการทั้งปวง ช้างเถื่อนก็มีได้ทำพศไปพ้นจากตามที่ได้รับสั่ง”



King Narai the Great

King RamaThibadi III or King RamaThibadisisanphet

The 27th King of the Ayutthaya Kingdom, B.E. 2199-2231



Biography

King Narai the Great was born in B.E. 2175. He was the son of Phra Chao Phrasatthong and Somdet Phranangchao Sirikanlayani, the daughter of Somdet Phra Chao Songtham. His wet nurse was Mom Chaoying Amphai, who was called the Madam of Dusit Temple. He had one older brother, Somdet Chaofachai. He had 5 younger brothers and one younger sister. The five younger brothers were Chaofa Aphaiyot, Chaofa Noi, Phra Traiphuwanathittayawong, Phraongthong, and Phra Intharacha. His sister was Phra Racha Kanlayani, or Somdet Chaofa Sisuwan Krommaluang Yothathip.

King Narai's was named Chaofa Narin. But when he was put in his cradle, his relatives saw that he had 4 hands. His father gave him the name 'Phra Narai'.

พระบรมราชานุสาวรีย์
สมเด็จพระนารายณ์มหาราช
ที่จังหวัดลพบุรี





สมเด็จพระนารายณ์มหาราชประทับบนพระคชาธาร

While he was playing in the water, he got struck by lightning but survived unharmed.

According to ‘Khamhaikan Chaokrunghao’ (a report from the people of Ayutthaya), and Khamhaikan Khunlaunghawat (a report from Khunlaunghawat), a lightning bolt struck the top of Prasat Mangkhalapisek. There was such a fire that no one dared to try to extinguish it. King Narai put out the fire easily. Everybody saw that he had 4 hands, so they called him ‘Phra Narai’ ever since.

After that, King Phrasatthong organized a ceremony to welcome Phra Narai to adulthood.

Later he became a novice monk at Phra Sisanphet Temple. He lived with Phra Phrommuni at Paknamprasop Temple. He studied Buddhism and black magic. He had built many statues of gods.

Phra Narai was a good elephant rider. It is stated in Khamhaikan Chaokrunghao that:

“When Phra Narai went to Lopburi, he got one white elephant and he named him ‘Baromrattanakathiri’. He had made a lot of merit. One day, he got a wild elephant and he said he wanted to ride it. He got on the elephant and the elephant was instantly tamed.

เสด็จขึ้นครองราชย์



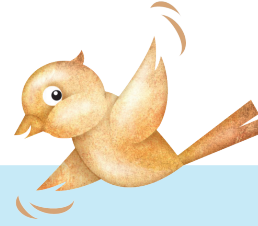
เมื่อ พ.ศ. ๒๑๙๙ พระเจ้าปราสาททอง พระราชบิดาสวรรคต เจ้าฟ้าไชยซึ่งเป็นพระราชโอรสพระองค์ใหญ่ได้ขึ้นครองราชย์ แต่ถูกสมเด็จพระนารายณ์กับสมเด็จพระศรีสุธรรมราชาจับสำเร็จโทษ จากนั้นสมเด็จพระศรีสุธรรมราชาขึ้นครองราชย์แทน แล้วตั้งสมเด็จพระนารายณ์เป็นพระมหาอุปราช ภายหลังพระศรีสุธรรมราชาคิดรักใคร่พระราชกัลยาณี ทำให้สมเด็จพระนารายณ์ไม่พอพระทัยจึงเกณฑ์ไพร่พลยกโจมตีวังหลวง มีการต่อสู้จนล้มตายกันทั้งสองฝ่ายทหารอาสาคนหนึ่งยิงปืนนกสับต้องพระบาท (แขน) สมเด็จพระศรีสุธรรมราชา และทหารฝ่ายสมเด็จพระศรีสุธรรมราชา

ยิงปืนนกสับต้องพระบาทซ้ายสมเด็จพระนารายณ์เป็นแผลเล็กน้อย

ไพร่พลของสมเด็จพระศรีสุธรรมราชาหนีเข้าไปในพระราชวัง พระนารายณ์ทรงสั่งทหารทำลายประตูราชวังเข้าไป และตามจับพระศรีสุธรรมราชาสำเร็จโทษ จากนั้นสมเด็จพระนารายณ์ได้ทรงปราบดาภิเษกเสวยราชสมบัติ ขณะมีพระชนมายุ ๒๕ พรรษา

ตลอดการครองราชย์ทรงประกอบพระราชกรณียกิจสำคัญหลายประการ ทั้งด้านการศึกสงคราม การเจริญสัมพันธไมตรีกับชาติยุโรป การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม จนได้ชื่อว่าเป็นยุคทองแห่งวรรณคดีไทย

Becoming King



King Prasatthong passed away in B.E.2199. Chaofa Chai succeeded his father but Phra Narai and Phra Sisuthamracha executed him. Phra Sisuthamracha became king and appointed Phra Narai as his viceroy. Phra Sisuthamracha then fell in love with Phra Racha Kanlayani. Phra Narai was not happy about that, so they fought. Phra Narai's soldier shot Phra Sisuthamracha in the arm and Phra Sisuthamracha's soldier shot Phra Narai in the left foot.

Phra Sisuthamracha's men escaped to the palace. Phra Narai had his men destroy the gate and execute Phra Sisuthamracha. Phra Narai then, became King when he was 25 years old.

During his reign, King Narai contributed a lot to the development of Siam. He was a good fighter and diplomat. He fostered culture and supported literature. His reign was considered the golden age of Thai literature.



ภาพวาดกรุงศรีอยุธยาในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช